© Библия таржама гьабиялъул институт, 2008

Коринфиязухъе Павелил кIиабилеб кагъат

«Коринфиязухъе Павелил кIиабилеб кагъат» хъван буго нилъер эраялъул I гIасруялъул 50-абилел соназул ахиралда. Кагъат хъваялъе гIиллалъун лъугьана Павел чапарасдаги Коринфалда бугеб иман лъуразул жамагIаталдаги гьоркьоб ккараб дагIба-рагIи ккей.

Кагътил тIоцебесеб бутIаялда Павелица бичIчIизабулеб буго жиндехун тушманлъи лъугьун букIин лъараб мехалъ щай жинца гьезул ракI лъукъулеб жаваб хъварабалиги, рекъел ккеялдаса жив вохун вугиланги. КIиабилеб бутIаялда Павелица чIезабулеб буго жив хIакълъунго чапар вукIин, жиндир тушбабазул бугьтаналги гьересиял рукIин.

1 бетIер

Саламалъул рагIаби

[1] МасихI ГIисал чапарлъун вукIине Аллагьас тIаса вищарав
Павелил ва диналъул вац Тимофейил салам буго Коринфалда
ругел иман лъуразул агьлуялде, гьединго тIолабго Ахаялда ругел
иман лъуразул агьлуялдеги. [2] Нилъер Эмен – Аллагьасул ва ТIа-
дегIанав ГIиса МасихIил баркатги саламги лъеги нужеда.

Аллагьас нилъер ракIбатизабула

[3] Нилъер ТIадегIанав ГIиса МасихIил Эмен – Аллагьасе рецц!
Гьев нилъеда кидаго гурхIула, гьес нилъер ракIбатизабула! [4] Кинаб
къварилъи нилъеде бачIаниги, Аллагьас ракIбатизабула нилъер.
Гьес нилъееги къуват кьола, – жинца нилъер ракIбатизабулеб
бугеб гIадин, къварилъиялда ругезул нилъецаги ракIбатизабизе.

5 МасихIие букIараб гIадаб гIазаб-гIакъуба нилъее цIикIкIана-
гIан, МасихIидалъун нилъер ракIбатизабиги цIикIкIуна. 6 Ни-
жеца гIазаб-гIакъуба хIехьолеб буго нужер ракIбатизабизе ва
нуж хвасарлъизе гIоло. Нижер ракIбатизабурас нужерги ракI-
батизабила. Нижее бугеб гIадинаб гIазаб-гIакъуба нужецаги
сабруялда хIехьани, гьелъги нужер ракIбатизабила. 7 Нуж ме-
къи ккеларилан ракIчIун руго ниж. Нижее бугеб гIазаб-гIакъуба
нужееги бугеб батани, гьелъ нужер ракIбатизабилеблъи лъала
нижеда.

8 Я, вацал, Асиялда нижее букIараб къварилъиялъул хIакъа-
лъулъ нужедаги лъазе бокьун буго. Баччизе кIвеялдаса араб
хIалалде ккедал, чIаго хутIиялдаса хьул къотIун букIана. 9 Къа-
даралде щвезехъин ругилан ккун, нижедаго божулел рукIинчIо,
хваралъуса рахъинарулев Аллагьасде тIамун тун букIана. 10 Гьес
хвасар гьаруна ниж гьеб гIасияб хвалдаса. Гьанжеги хвасар гьа-
рулел руго, ва хадурги хвасар гьарилилан хьулги буго. 11 Нужеца-
ги гьари-дугIа гьабеха, нижеда тIадрекъон. Нилъер гьари-дугIа
цIикIкIани, Аллагьасги цIоб лъела, гIадамаз Аллагьасе гьабулеб
рецццги цIикIкIина.

Павелица хIукму гьабун букIана Коринфалде ине

12 Ниж сундаса чIухIизе кколел? Гьаб дуниялалда ва хасго ну-
жеда хурхарал ишазулъ ниж хьвадулел руго Аллагьасдасан рещ-
тIараб ракIбацIцIалъигун ва муъминлъигун. Намус бацIцIадго
абулеб буго нижеца гьедин. ГIадамазул гIакъиллъиялъ малъун
гуро ниж гьедин хьвадулел ругел, Аллагьасул баркаталдалъунин.
13-14 Кагътидасан нужеца цIалулеб ва нужеда гьенисан бичIчIулеб
жо гурони, батIияб щибго ракIалде кколаро нижеда гьеб хъва-
леб мехалъ. Нижеца бицарабщиналъул цо-цо бутIа гурони ну-
жеда гьанжелъагIан бичIчIулеб букIинчIеб батани, гьанже гьеб
нужеда тIубанго бичIчIилилан хьул буго. Ниж нужедаса чIухIу-
лел гIадин, нужги нижедаса чIухIила – нилъер ТIадегIанав ГIи-
са цIидасан рещтIараб къоялъ.

15 Гьелда ракIги чIун, дица хIукму гьабун букIана цин нуже-
хъе вачIинин, ва гьеб дир сапаралъул нужее кIицIулго пайда бу-
кIинин. 16 Дида ракIалда букIана Македониялде унаго нужехъе
щвезе, цинги Македониялдаса нахъвуссунаго кIиабизеги нуже-
хъе вачIине ва нужер кумекалдалъун Ягьудиялде ине. 17 Гьедин
къватIиве вахъине къачIалаго унго дир пикруйищха хисараб?

ГIадамазул гIакъиллъиялъ малъунищ дица хIукму гьабизе кколеб?
Дица «уйилан» абуни, «гурилан» абураб магIнайищха гьелъул
кколеб? 18 АллагьасхIаги, нижеца нужеда абичIо цин «уйилан»,
цинги «гурилан». 19 Жиндир хIакъалъулъ нижеца – дицаги, Силь-
ваницаги, Тимофейицаги – нужеда Рохалил хабар бицарав ГIиса
МасихIица, ай Аллагьасул Васас, киданиги абичIо цин «уйилан»,
цинги «гурилан». ГIицIго «у» букIана гьесулъ. 20 Аллагьас рагIи
кьурабщиналъул рахъалъ гIицIго «у» гурищ гьесулъ батараб.
Гьединлъидалин, МасихIил цIар рехсон Аллагь кIодо гьавулаго,
нилъеца «амин» абулеб. 21-22 ГIиса МасихIиде цолъизарун ниж-
ги нужги къвакIизарулев Аллагьас нилъ тIаса рищана, абадияб
гIумруялъул гIаламатлъун Илагьияб РухIги нилъер ракIазулъе
рещтIинабуна.

23 АллагьасхIагийилан ва дирго гIумруялхIагийилан гьеду-
лев вуго: нужеца гьабуралда рекъараб рагIи нужеда хIунсизе
бокьичIогойин дун тIокIав Коринфалде вачIинчIев. 24 Нужер бо-
жи-иманалда тIад тарал хъаравулзаби гурелъулха ниж, нужер
рохелалъе квербакъулел чагIийин! Нужер божи-иманин абуни,
щулалъун буго.

2 бетIер

1 Дица хIукму гьабуна, дун вачIунилан нужее квеш кколеб ба-
тани, гьанже нужехъе вачIинчIого чIезе. Нуж пашманлъизаризе
бокьун гьечIо дие. 2 Нуж пашманлъизаруни, дица пашманлъиза-
руразгурони, лъица дун вохизавилев? 3 Дица доб кагъат хъван
букIана нужехъе вачIараб мехалъ, вохизавизе кколез дун паш-
манлъизавизе бокьичIого. Дир ракIчIола, дун вохун вугони,
нуж киналго рохизе рукIиналда. 4 Доб кагъат хъвалеб мехалъ
дун цIакъ пашманго вукIана: ракIги къварилъун букIана, бе-
раз магIуги тIолеб букIана. Нуж пашманлъизаризе гуреб, нуже-
де бугеб дир рокьул гьарзалъи бихьизабизейин дица доб кагъат
хъван букIараб.

ГIайиб ккарасдасаги тIасалъугьа

5 Дун пашманлъизавунилан нужеда ракIалде ккарав чияс дун
гуро пашманлъизавурав. Гьес цодагьалго пашманлъизаруна нуж
киналго, гьелъул хIакъалъулъ тIокIаб бицине бокьун гьечIо дие.
6 Нужер гIемерисез гьабураб тамихIги гIела гьев чиясе. 7 Гьанже,
тIасаги лъугьун, гьесул ракIбатизабизе ккела нужеца, – цIакъго

пашманлъун, тату хунгутIизе. [8] Гьединлъидал дица нужеда гьа-
рулеб буго: гьевги нужее вокьулевлъи бихьизабе гьесда. [9] Ну-
жер хIалбихьизе ва сундулъго дие мутIигIал ругищалиги лъазе
хъван букIана дица доб кагъат. [10] Нуж тIасалъугьарасдаса дун-
ги тIасалъугьуна. Дун тIасалъугьунев вугони (тIасалъугьине ре-
къараб жоги бугони), МасихIги нугIлъун гьавун, тIасалъугьу-
на дун – нужее пайдаялъе. [11] Дица гьедин гьабула, илбисалъ
нилъго гуккунгутIизе, – гьелъул къасдал лъаларел чагIи гуре-
лъулха нилъ.

Павел чапарасул хъулухъ

[12] МасихIил хIакъалъулъ Рохалил хабар лъазабизе дун Троа-
даялде вачIараб мехалъ, ТIадегIанас дие нуцIа рагьун батана.
[13] Амма дир ракI гIодобе биччалеб букIинчIо дир диналъул вац
Тит гьенив ватичIелъул. Гьединлъидал, гьенир ругезе къолъикI-
ги гьабун, дун Македониялде ана.

[14] МасихIил бергьенлъиялъул байрамалде ниж рачунев Алла-
гьасе рецц! Аллагьас ниж ритIула, махI гьуинаб нахул кьеккен
гьабулеб гIадин, МасихIил хIакъалъулъ киса-кибего лъазабизе.
[15] Хвасарлъулезеги холезеги ниж руго – МасихIица Аллагьасе
къурбанлъун кьеккен гьабулеб гьеб махI гьуинаб нах. [16] Холезе
ниж руго – хвалил махI, хвасарлъулезе ниж руго – чIаголъия-
лъул гьуинаб махI.

Гьеб нижее бугеб тIадкъай тIубазабизе щал ярагьунел? [17] Ал-
лагьасул рагIабийилан гьерсалги рицун, цогидал гIемерисел
гIадин гIиси-бикъинаб дармиде машгъуллъуларелъулха ниж!
Аллагьасул чапарзаби ругелъул, Аллагьасда рагIулеб бугеб гIа-
дин, МасихIидеги цолъун, ракIбацIцIадго бицуна нижеца Ро-
халил хабар.

3 бетIер

ЦIияб къотIиялъул Нур

[1] Ниж щал чагIияли нужеда гьанжеги бихьизабизейищ ниж
кIалъалел ругел? Цогидазе гIадин, нижее хIажат бугебищ ниж
рецарал кагътал я нужехъе хъвазе, я нужеца хъван рачIине?

[2] Нуж руго – ниж реццараб кагъат! Нижер ракIазулъ хъван бу-
го гьеб, киназдаго лъазе, киназго цIализе! [3] Щакъиялъ гуреб, хIа-
къав Аллагьас битIараб РухIалдалъун МасихIица хъван, нижеца

босун бачIараб кагъатлъун ругеллъи бихьизабуна нужеца. Ган-
чIил къаназда гуреб, инсанасул рекIеда хъвараб кагъатин гьеб.
4 МасихIидалъун Аллагьасде кIудияб божи-иман бижун бу-
го нижер рекIелъ. 5 Сундуениги ярагьунел чагIи ниж ругилан
абизесеб гьунар гьечIо нижелъ, кинабго Аллагьасдасан щвараб
буго. 6 Гьес лъугьинаруна ниж ЦIияб къотIиялъе хъулухъ гьа-
бизе ярагьунеллъун. ЦIияб къотIиялъул аслу-кьучI хIарпазулъ
гуро бугеб, РухIалъулъ буго. ХIарпалъ хвезарула, РухIалъ чIаго-
лъизарула!
7 Къанун хъван букIана ганчIил къаназда. Аллагьас гьеб рещ-
тIинабулеб мехалъ илагьияб Нур гвангъана, гьеб дагьабго зама-
наялъ загьирлъун букIаниги, Исраилил халкъалда кIвечIо гьеб
Нуралъ гвангъизабураб Мусал гьурмахъ ралагьизе. Хвалде рачу-
неб Къанунгун цадахъ рещтIараб Нур гьединаб гвангъараб бу-
кIараб батани, 8 Илагьияб РухIалъ чIезабураб къотIиялъул Нур
кигIан кутакабха букIинеб? 9 ТамихIалде рачунеб Къанунгун ца-
дахъ рещтIараб Нур гьединаб гвангъараб букIараб батани, ин-
сан ритIухъ гьавулеб РухIалъул Нур кигIан кутакабха букIинеб?
10 Кидаялиго Къанунгун цадахъ рещтIараб Нур гьанже тIубанго
тIагIун буго, гьелдасаги гIемерго гвангъараб Нур хIакълъунго
ракьалде рещтIун бугелъул! 11 Дагьабго заманаялъе рещтIараб Нур
гвангъун букIараб батани, гьелдаса гIемерго цIикIкIун гвангъу-
ла абадияб Нур.
12 Гьеб киналдего хьул лъезе рес бугелъул, рагьун ва хIинкъи-
чIого кIалъала ниж. 13 Ссун унеб ва цебеса тIагIунеб Нур Исра-
илил халкъалда бихьичIого букIине гьумер пардавалъ бахчарав
Муса гIадин гурелха. 14 РакIбицалъун букIана гьезул. Жакъа
къоялде щвезегIанги, НекIсияб къотIиялъул ТIухьдул цIалулеб
мехалъ, гьеб пардав букIуна гьезул гьурмазда цебе. ВачIун Ма-
сихIицалъидал гьеб бахъун рехулеб. 15 Жакъа къоялде щвезе-
гIанги, Мусал Къанун цIалулеб мехалъ, гьеб пардавалъ бахчун
букIуна гьезул ракIги. 16 Амма инсан БетIергьанасдехун вуссин-
дал, гьес бахъун рехула гьеб. 17 Гьаниб БетIергьан абураб рагIул
магIна ккола Илагьияб РухI. Аллагьасдасан бачIараб РухI бугеб
бакIалда эркенлъиги букIуна! 18 Пардавалъ гьумер бахчичIого,
матIуялъуре гIадин, ралагьула ниж БетIергьанасул гвангъараб
Нуралъухъ. Нижелъ гьеб Нур дагь-дагьккун гвангъидал, нижги
лъугьуна гьесул сипатлъун. Гьеб кинабгоги лъугьуна жинда Ру-
хIилан абулев БетIергьанасдасан.

4 бетIер

Илагьияб Нур кин загьирлъулеб

1 Гьединлъидалин, Аллагьасул цIоб лъун, Рохалил хабаралъе
хъулухъ гьабизе божун тарал нижеца рачел чучулареб. 2 Ниже-
ца рехун тана гIадамазда рихьизе, рагIизе нечарал ишал, хIил-
ла-макруялдалъун щивниги гуккуларо, Аллагьасул рагIиялъул
бакIалда гьерсал рекъезаруларо. Рагьун киназего хIакъабщина-
лъул бицунаго, ниж Аллагьасда цере чIола, ниж щалали ва ки-
нал чагIияли халкъалда рихьизе. 3 Гьедин бугониги, нижеца
бицунеб Рохалил хабар гIемерал гIадамазе, пардавалъ гIадин,
бахчун буго. Гьеб бахчун буго гIицIго хвалде унезе, 4 гьаб дуния-
лалъул кверщел кодоб бугеб илбисалъ ракI бецлъизабуразе, –
Аллагьасул суратлъун вугев МасихIил къудраталъул хIакъалъулъ
Рохалил хабаралъул Нур гьезда бихьунгутIизе. 5 Нижерго хIакъа-
лъулъ Рохалил хабар гурелъулха нижеца бицунеб бугеб, ГIиса
МасихI нилъер ТIадегIанав вугиланлъидалха. Нижни руго ГIиса
МасихIие гIоло нужее хъулухъ гьабулел гIадамал. 6 НекIо бецI-
лъи бачахъизе канлъи бижарав Аллагьас гьеб канлъи нилъер
рекIелъеги лъугьинабуна. ГIиса МасихIил гьурмалъ гвангъараб
Илагьияб Нур нилъее загьирлъизелъун гьабуна гьес гьедин.

7 Хазина жаниб цIунарал гьадингоял щагIил рагIазда ре-
лълъун руго ниж. Нижелъ загьирлъараб цIакъго цIикIкIараб
къудрат, нижедасан гуреб, Аллагьасдасан бугеблъи бихьула-
рищ гьелдасан?

8 Киналго нижеде тIаделъун руго, амма нижее рорчIизе бакI
хутIун буго. Ниж рес къотIун руго, амма хьул къотIун гьечIо.
9 Нижее гIадамаз гIазаб-гIакъуба кьолеб буго, амма Аллагьас ниж
рехун тун гьечIо. Ниж гIодор ккезарун руго, амма къун гьечIо.
10 ГIисал хвел нижеца кидаго нижерго чорхолъ чIезабула, гьел-
даго цадахъ нижер чорхолъ ГIисал гIумруги загьирлъизе. 11 ЧIаго
ругебгIан мехалъ, ниж ГIисае гIоло хвезарулел руго. Нижер чурх-
дул хвалие мутIигIлъаниги, гьезулъ загьирлъула ГIисадалъун на-
сиблъулеб абадияб гIумру. 12 Гьедин нижелъ хвел хIалтIулеб буго,
нужелъин абуни, гIумру хIалтIулеб буго.

13 «Дун божана ва гьединлъидал дица бицана», – ян ТIухьдузда
хъвараб гIадинаб божи-иман кьураб РухI нижелъ бугелъул, ниж
божун руго, божун ругелъул бицунебги буго. 14 Нижеда лъала

ТIадегIанав ГIиса хваралъуса вахъинавурас, ГIисада цадахъ ра-
хъинарун, нижги нужги Жиндаго цере чIезаризе рукIин. [15] Гьеб
кинабго гьабулеб буго нужее гIоло, Аллагьасул баркат цIикIкIун
чиясда лъунагIан, гьез цIикIкIинабулеб бугелъул Аллагьасе гьа-
булеб реццги.

Божи-иманалда рекъонин хьвадизе кколел

[16] Гьединлъидалин ниж ракI гIодоб чIван рукIунарел. Нижер
чорхол чIаголъи дагь-дагьккун чIунтулеб бугониги, рухIияб чIа-
голъи щибаб къоялъ цIилъулебго цIилъулеб буго. [17] Гьаб тIада-
гьаб, дагьаб заманаялъулаб гIазаб-гIакъубаялъ нижее къачIа-
леб буго гьелда данде ккун кутакалда цIикIкIараб абадияб нигI-
мат. [18] Беразда бихьулебаб гуреб, бихьуларебаб гIадахъ босулеб
буго нилъеца. Беразда бихьулебаб — тIаса унелъул, бихьуларе-
баб — абадияб бугелъул!

5 бетIер

[1] Гьаб панадуниялалда нилъ чIолеб бакI биххараб мехалъ, Ал-
лагьас нилъее рукъ кьезе бугеблъи лъала нилъеда. Зобалазда бу-
геб инсанасул квераз гьабичIеб абадияб рукъин гьеб. [2] Гьанир
ругебгIан заманаялъ пашманго зигардула нилъ, нилъее бокьун
букIуна гьеб зобалазул рокъоре лъугьине. [3] Гьаб дуниялалда сун-
дасаго махIрумлъаниги, рукъ гьечIого хутIиларо нилъ гьенир.
[4] Гьанир ругебгIан заманаялъ къварилъахъдула нилъ. Гьаб па-
надуниялалда нилъер бугеб черхалдаса махIрумлъизе бокьиялъ
гуребха, зобалазда нилъер букIунеб черх щвезе бокьиялъин. Хо-
леб черх холареб черхалъ хисун гIумру бергьина гьебмехалъ.
[5] Илагьияб РухI аманатлъун нилъее кьурав Аллагьас гьелъиейин
нилъ тIаса рищарал.

[6] Гьединлъидал нилъ сункьаниги киданиги хIинкъулареллъун
лъугьун руго. Нилъеда лъала, гьанир рокъор — нилъерго чор-
холъ — ругебгIан заманаялъ, нилъ ТIадегIанасдаса рикIкIад ру-
кIин. [7] Беразда бихьулелда рекъон гуреб, божулелда рекъонин
нилъ хьвадулел ругел. [8] Сункьаниги киданиги хIинкъулarel-
лъун лъугьун ругелъул, нилъее лъикIаб букIинаан, нилъерго
чорхолъа къватIиреги лъугьун, ТIадегIанасда аскIоре гочине.
[9] Гьединлъидалин нилъее бищунго бокьулеб — гьаб дуниялалда
гьесдаса рикIкIад рукIаниги, ахиратalда аскIор рукIаниги —
ТIадегIанав нилъедаса разилъизе. [10] РухI чорхолъ букIаго щивав

чияс гьабураб лъикIлъиялъухъ шапакъат щвезеги квешлъия-
лъухъ тамихI гьабизеги нилъ киналго МасихIил судалда цере
чIезе ругелъулха.

Аллагьас МасихIидалъун гIалам Живгун рекъезабуна

11 Аллагьасукьа хIинкъи щиб жояли лъайдал, нижеца хIаракат
бахъулеб буго цогидаздаги гьеб лъазабизе. Ниж щал чагIияли
Аллагьасда лъала. Дида ракIалде ккола нужедаги кIвеларин ниж
щалали лъаларин абизе. 12 Ниж щал чагIияли бихьизабизе гуро
гьеб такрар гьабулеб бугеб. Жидерго рекIелъ бугеб бахчун, бе-
ралда бихьулебаб рихьдаего цебе рехизабун, жидеего рецц-бакъ
гьабулел гIадамалги руго гьенир. Нижеца гьедин абулеб буго
гьединал гIадамазе жаваб кьезе нужее бигьалъизе ва нижедаса
чIухIизе нужее рес букIинеги. 13 Биччанте ниж гIантлъун руги-
лан абизе. Нижеца Аллагьасе хъулухъ гьабулеб бугелъулин гьез
гьедин абулеб бугеб. ЦIодорго ругеб мехалъ гьабураб – гьеб ну-
жее гIоло буго. 14 МасихIил рокьиялъул кверщаликь руго ниж.
Нижеда бичIчIана киназего гIоло цо Чи хваравлъи. Гьесда ца-
дахъ киналгоги хун руго. 15 Гьев хвана киназего гIоло, цинги
чIаго ругелаз гIумру жидеего гIоло гьабичIого, – жидее гIоло
хварасе ва хваралъуса вахъинавурасе гIоло гьабизе.
16 Гьанжеялдаса хадуб нилъеца лъиениги къимат кьезе бегьу-
ларо гIадамазул гIакълу-пикруялдалъун. Цере нилъ МасихIихъги
ралагьулел рукIарал ратани гIадамазул бераздалъун, гьанже тIо-
кIаб гьабулеб гьечIо нилъеца гьедин. 17 МасихIиде цолъарав чи
ккола цIидасан вижарав чи. Басрияб ана-хвана, гьале цIияб тIа-
де гIунтIана. 18 МасихIидалъун нилъ Живгун рекъезарурав ва цо-
гидалги нужеца Живгун рекъезареян нилъее амру гьабурав Ал-
лагьасдасан буго гьеб кинабго. 19 Аллагьас МасихIидалъун Жив-
гун рекъезабуна тIолабго гIалам, гьезул мунагьалги рикIкIинчIо
Гьес. ГIадамал рекъезареян амруги гьабуна Гьес нилъее.
20 Ниж руго МасихIил вакилзаби ва Аллагьас нижер кIалдисан
кIалъан гIадамазде ахIулеб буго Жинде руссаян. МасихIил цIар
рехсон гьарулеб буго нижеца Аллагьгун рекъе нужилан. 21 Му-
нагьго гьечIевав нилъер мунагьалъе гIоло къурбанлъун гьавуна
Аллагьас, – гьесдалъун нилъеде Аллагьасдасан ритIухълъи рещ-
тIинабизе.

6 бетIер

1 Аллагьасда цере хIалтIулаго нижеца нужеда гьарулеб буго:
Аллагьас нужеде рещтIараб баркат гIадада хвезе тогейилан. 2 Гьес
абун бугелъул: «Болжал щвараб заманалда дур гьари-дугIа къа-
бул гьабуна Дица, мун хвасарлъизе хъван букIараб къоялъ дуе
кумекги гьабуна Дица», – ян. Гьале гьанже бачIун буго доб
болжал щвараб заман, бачIун буго нилъ хвасарлъизе хъван бу-
кIараб къо! 3 Нижеца лъиениги квекIен гьабуларо, – Аллагьасе
гьабулеб хъулухъалда лъицаниги гIайиб чIвангутIизе. 4 Гьелъул
гIаксалда, нижеца гьабулебщиналдалъун бихьизабула Аллагьасе
хъулухъ гьабулеб букIин: кIудияб сабруялда хIехьола балагьал,
къварилъаби, гIазабал, 5 тIилица рухи, туснахъалда тIами, пит-
наби, захIматаб хIалтIи, макьу тей, кIалкквей. 6 Нижелъ буго
рацIцIалъи, лъай-гIакълу, сабру, ракIлъикIлъи, Илагьияб РухI,
унго-унгояб рокьи, 7 хIакъаб рагIи ва Аллагьасдасан бачIараб
къуват. Нижер кваранабги квегIабги хъатикь буго ритIухълъия-
лъул ярагъ. 8 Нижер хIурматги гьабула, ниж хIакъирги гьарула.
Ниж какула, ниж реццула. Нижеца гуккулел ругилан абула, ам-
ма нижеда божизе бегьула. 9 Нижер цIар тIибитIун гьечIо, амма
киназдаго ниж лъала. Ниж хванилан рикIкIуна, амма ниж чIа-
го рукIин бихьулеб гьечIищ! Суд гьабун ниж рухана, амма
чIвазе кIвечIо. 10 Ниж къварид гьарула, амма ниж рохун рукIу-
на. Ниж мискинго руго, амма нижеца гIемерал гIадамал бече-
лъизарула. Нижер щибниги гьечIо, амма кинабгоги нижеда ко-
доб буго.

11 Нижер кIутIбуз, коринфиял, битIараб бицуна нужеда, нижер
ракIалги нужее рагьарал руго. 12 Нижеца гуро нужедаса ракIалда
бугебщинаб бахчулеб бугеб, нужецайин ракIалда бугебщинаб
нижедаса бахчулеб бугеб. 13 Дирго лъималазда гIадин гьарулеб
буго дица нужеда: нужецаги ракIал рагье нижее.

Нилъ руго Аллагьасул мукъадасаб рукъ

14 Иман гьечIелгун цадахъ цо рукьалда рарал оцал гIадин ру-
кIунге. РитIухълъиги пасалъиги цоцазда бухьине кин бегьулеб?
Канлъиги бецIлъиги кин цадахъ букIунеб? 15 МасихIидаги илби-
салдаги гьоркьоб маслихIат кин гьабулеб? Иман лъуравги иман
гьечIевги цоцазда кин релълъунев? 16 Мукъадасаб Рукъалдаги
гьересиаллагьзабаздаги гьоркьоб кинаб хурхен-рухьен букIунеб?

Нилъ ругелъулха хIакъав Аллагьасул Мукъадасаб Рукълъун. Ила-
гьиял ТIухьдузда хъван бугелъул: «Дун гьезухъе рещтIина, гьез-
да цадахъ вукIина, гьезул Аллагьлъун лъугьина, ва гьелги дир
халкълъун лъугьина, – ян абулеб буго БетIергьанас. 17 – Гьедин-
лъидал гьезда гьоркьоса нахъе а, гьездаса батIаго чIа, хIарамаб
жоялдаги хъваге». 18 Цоги: «Дица нуж дихъего рачина, нужее
эменлъи гьабила, нужги Дие васаллъунги ясаллъунги рукIина, –
ян абулеб буго Къудратав БетIергьанас».

7 бетIер

1 Нилъее гьедин рагIи кьун бугелъул, дир хириял, хIарамаб-
щиналдаса бацIцIад гьабилин нилъерго черхги рухIги! Аллагьа-
сукьа хIинкъун, гьеб рацIцIалъиги камиллъизабилин! Павел ко-
ринфияздаса рази вуго

2 Нужерго ракIал рагье нижее. Нужер цониги чиясе квешлъи
гьабичIо нижеца, цониги чиясул магIишат биххизабичIо, цони-
гиясдалъун нижгоги бечелъичIо. 3 Нужеда гIайиб чIвазе гуро ди-
ца гьедин абулеб бугеб. Цебеги абун букIана: нуж нижер ракIа-
зулъ рукIина ниж хваниги-рахъаниги. 4 Дун нужеда цIакъ божун
вугевха! Дун нужедаса цIакъ чIухIун вугевха! Гьаб кинабго гIа-
заб-гIакъуба бугониги, дун цIакъ чIаголъиялда вуго! ЦIун тIасан
чвахулеб рохелги буго рекIелъ!

5 Гьанире Македониялде рачIараб мехалъ, рахIат-хIалхьи то-
леб букIинчIо нижее. Кирехун руссаниги, балагь батулаан цебе-
чIун, – къватIисан тIаделъиги, жаниб рекIелъ хIинкъиги. 6 Язи-
хъал-пакъираздаги кверчIвалев Аллагьас кверчIвана нижеда, Тит-
ги гьаниве витIун. 7 Гьев вачIиналдаса гуребги, нужеца гьесда
кверчIванилан бициндалги вохана. Гьес бицана, нуж диде ракI-
щун ругилан, дандеккунгутIи сабаблъун къварид ругилан, кIуди-
яб гъира-шавкъалда нужеца дир рахъ кколебги бугилан. Дагьав-
ги цIакъ вохана дун гьелдаса. 8 Дир кагътица нуж пашманлъи-
зарун ратаниги, гьанже дир ракIбухIун гьечIо гьеб хъваялдаса.
Доб мехалъ ракIбухIун букIараб батаниги, дида бихьана гьеб
кагътица нуж цо дагьабго заманаялъгIаги пашманлъизарурал-
лъи. 9 Амма гьанже гьелдаса вохун вуго. Нуж пашманлъиялдаса
гуроха дун вохун вугев, гьелдалъун нуж кантIиялдасайин. Гьеб
пашманлъи Аллагьасдасан бугелъул, нижедасан нужее щибго
зарал-зиян ккун гьечIогури. 10 Аллагьасдасан бугеб пашман-
лъиялъ кантIизарула, хвасарлъизарула. Гьелдаса ракIбухIизеги

кколаро. Амма гьаб дуниялалъул пашманлъиялъ хвалде рачуна.
11 Халгьабеха гьеб Аллагьасдасан бачIараб пашманлъиялъ ну-
желъ гьира-шавкъ бижизабураб куцалъухъ! Нужго рацIцIалъизе
бахъараб хIаракаталъ, мунагь гьабурасдехун ццидал кутакалъ,
гьелда хурхун букIараб ахIи-хIуралъ, дун вихьизе бугеб урхъи-
ялъ, гIайиб ккарасе гьабураб тамихIалъ, — гьеб киналдалъунго
нужеца бихьизабуна нуж гьеб ишалъулъ рацIцIадал рукIин.
12 Дица доб кагъат нужехъе хъван букIаниги, гьеб хъван букIин-
чIо жиндие зарал гьабурав чи яги жинца зарал гьабурав чи са-
баблъун. Гьеб хъван букIана Аллагьасда цебе нижедехун кинаб
рокьи нужер бугебали нужедаго бичIчIизе. 13 Гьелъ нижер ракI-
батизабуна. Гьелъ ракIбатизабун ниж ругеб мехалда, дагьабги
ракIбатизабуна Титги нужедаса вохун вукIин лъайдал. Гьесул
рекIелъа ургъел бачахъун буго нужеца киназго. 14 Дица нуж гье-
сие цIакъ реццун рукIана, гьеб сабаблъун нечезе ккечIо дун.
Нижеца нужеда бицарабщинаб битIараб букIарабго гIадин, нуж
реццун нижеца Титида бицун букIарабги битIараб батана. 15 Ну-
жехъе жив вачIараб мехалда нужер букIараб хIинкъиги, соро-
диги, мукIурлъиги ракIалде щун, гьанже Титие жеги цIикIкIун
рокьулел руго нуж. 16 Дун вохун вуго тIубанго нужеда божизе
бегьулеб букIиналдаса.

8 бетIер

Иерусалималъул иман лъуразул агьлуялъе садакъа

1 Нижее бокьун буго, вацал, Македониялда ругел иман лъу-
разул агьлуялда Аллагьас баркат лъун бугеблъи нужеда лъазе.
2 ГIазаб-гIакъуба хIехьезе ккун хадуб гьарзаяб рохелги кутакаб
мискинлъиги насиблъарал гьезулъ сахаватлъи цIикIкIана, цIа-
далдаса хадуб гIоразул, лъаразул лъим гIадин. 3 РакI разилъун
гьез садакъаби кьуна (дир беразда бихьана гьеб) жидеда кIва-
рабгIанги, хIатта гьелдаса цIикIкIунгицин. 4 Гьез кутакалда гьа-
рулеб букIана нижеда Аллагьасе хирияб халкъалъе жидецаги
кумек гьабизе биччайилан. 5 Нижеда ракIалдацин букIинчIо
гьез гьедин абилилан. Гьез жидерго кверщел тIоцебе ТIадегIа-
насухъе кьуна, цинги Аллагьасул амруялдалъун нижехъеги кьу-
на. 6 Гьединлъидал нижеца Титида гьарулеб буго нужер гьениб
гьес гьабизе байбихьараб баркатаб иш рагIалде бахъинабейи-
лан. 7 Нужелъ кинабго гьарзалъун буго: божи-иманги, кIалзул

пасихIлъиги, гIелму-лъайги, сундулъго хIаракатги, нижедехун ну-
жер рокьиги. Гьеб баркатаб ишалъулъ щибго камун хутIугеги нуж.

8 Амру гуро дица гьабулеб бугеб. Цогидазул хIаракаталъулги
бицун, дица халгьабулеб буго вацаздехун нужер рокьи унго-ун-
гояб бугищали. 9 Нужеда лъала нилъер ТIадегIанав ГIиса Маси-
хIидасан щолеб баркат. Бечедав вукIаниги, нужее гIоло мис-
кинлъана гьев, — гьесул мискинлъи сабаблъун нуж бечелъизе.

10 Гьеб ишалъул рахъалъ дица нужее гьадинаб гIакълу кьела:
гъоркьиса байбихьараб хIалтIи гьанже рагIалде бахъинабун лъикI
нужеца. Гьеб тIоцебе байбихьарал чагIиги нуж руго, гьеб гьа-
бизе тIоцебе бокьарал чагIиги нуж руго. 11 Доб мехалда букIараб
гIадинаб гъира-шавкъалда, нужерго ресалда рекъон, рагIалде
бахъинабе нужеца гьеб иш. 12 Садакъа кьезе ракIалда бугев чияс
гьеб жиндир ресалда рекъон кьейилан абула Аллагьас, рес гье-
чIони, кьезе кколарила гьес гьеб. 13 Нужер гьодида бакIаб гьир-
ги лъун, цогидазе бигьалъи гьабизе гуро дица гьедин абулеб бу-
геб. Ращалъи букIине кколин абизе бокьун буго дие. 14 Нужее
гьанже щибго гьарзалъун бугеб мехалда, язихъ ругезе нужеца
кумек гьабуни битIун букIинарищ? Нуж язихъго ругеб мехал-
да, гьезие гьарзалъи щвани, гьезги гьабила нужее кумек. Гьеле
гьедин ращалъила нуж. 15 ТIухьдузда хъван бугелъул: «ГIемераб
бакIарарасул щибго тIокIлъичIо, дагьаб бакIарарасе щибго ка-
мичIо», — ян.

16 Нужее кумек гьабизе гьединабго гъира-шавкъ Титил рекIе-
лъе лъугьинабурав Аллагьасе рецц! 17 Нижеца гьарараб гьабизе
разилъи гуребги, гьесие жиндиегоги цIакъ бокьун буго нужехъе
вачIине. 18 Гьесда цадахъ нижеца витIулев вуго Рохалил хабар
тIибитIизабиялъул рахъалъ иман лъуразул киналго жамагIатазда
гьоркьов машгьурав нижер цо диналъул вац. 19 Гьединго иман
лъуразул жамагIатаз гьев вищун вуго, гьаб баркатаб иш тIубаза-
булаго, нижеда цадахъ кидаго сапаразда вукIине. ТIадегIанасул
цIар-рецц цIикIкIинабизе ва нужее кумек гьабизе ниж хIадурал
рукIин бихьизабизе тIаса вищарав чи вуго гьев.

20 Гьарзаго щолеб бугеб садакъа нижеда божун тезе бегьула-
рилан лъицаниги абизе бокьун гьечIо нижее. 21 ТIадегIанасда
цебе гуребги, гIадамазда цебеги гIайиб чIваларедухъ рукIине
бокьун буго.

22 Гьел кIияздаго цадахъ витIулев вуго нижер цоги вацги. Ба-
тIи-батIияб ахIвал-хIалалда чанцIулго хIалбихьун лъана нижеда

вацазе кумек гьабизе гъира-шавкъалъул цIурав чи гьев вукIин.
Гьанже гьесул нужеде божилъи цIикIкIун бугелъул, гьелдаго
цадахъ цIикIкIун буго гьесул гъира-шавкъги.

[23]Титил рахъалъ абуни, гьев вуго дир гьалмагъ ва нужее хIал-
тIулев чи. Цогидал вацалин абуни, гьел руго иман лъуразул
жамагIатаз ритIарал чагIи, — МасихIил цIар-рецц цIикIкIина-
булел чагIи. [24]ХIасил, иман лъуразул жамагIатазда бихьизабе
нужее гьел чапарзаби рокьараллъи ва нижеца нуж гIадада ре-
ццун рукIинчIеллъи.

9 бетIер

[1]Аллагьасул халкъалъе кумек гьабизе кколеблъи дица хъвачIо-
ниги бегьила. [2]Нужер гъира-шавкъ букIин лъайдал, македония-
зеги реццана дица нуж, гъоркьисаялдаса нахъего Ахая кумекалъе
хIадурго бугилан. Нужер гьеб гъира-шавкъалъ квербакъана гье-
зул гIемерисезги чода цIал кьабизе. [3]Гьеб мехалъ нуж хIадурго
рукIина, дица цебеги бицун букIана гьелъул хIакъалъулъ. Гьеб
ишалъулъ дица нуж реццун абурал рагIаби гIадада ккечIого ру-
кIинелъун ритIулел руго нужехъе гьал диналъул вацал. [4]Цинги,
дида цадахъ македониял гьенире рачIараб мехалъ, нуж хIадурго
ратичIони, гьезда цере нуж сурарал гIечIого, нижги сурила, —
ракIчIун нужеда божун рукIиндалха. [5]Гьединлъидал дица хIукму
гьабуна гьал вацазда гьаризе, дидаса цере гьенире ун, нужеца
рагIи кьун букIараб садакъа гьениб цебеккунго бакIареян. Гьеб
букIина хIалица бахъараб гуреб, ракI разилъун кьураб садакъа.

[6]КIочон тоге: лъедерго хьон хьарасе лъедерго бижула, ризго
хьарасе ризго бижула. [7]Щивас кьезе биччай гьесул ракIалъ къа-
бул гьабураб къадаралда. Бокьун гурони кьоге, кьун хадуб ракI-
бухIуге. РакI разилъун кьолев чи вокьула Аллагьасе. [8]Аллагьас-
да кIола нужее кинабго гьарзалъуледухъ ва садакъаде кьезеги
тIокIлъуледухъ баркат рещтIинабизе. [9]ТIухьдузда хъван бугелъул-
ха: «Мискиназе квергIатIидав вуго Аллагь, гьесул гьеб лъикIлъи
гIадамазда абадиялъ кIочон толаро», — ян.

[10]Хуриб хьазе хьонги кваназе хинкI-чедги кьолес нужееги кье-
ла къваригIарабщинаб. Нужер лъикIлъиялъул хурги цIун ба-
чIина. [11]Кинабго рахъалъ бечелъила нуж, нужер сахаватлъиги
цIикIкIина. Нижедасан нуж ругьунлъараб сахаватлъи сабаблъун
гIемерал гIадамаз Аллагьасе рецц гьабила. [12]Аллагьасе хирияб
халкъалъе пайдаги кьела нужер садакъаялъ, гьелъухъ Аллагьасе

гьабулеб рещцги цIикIкIина, цIад бан хадуб гIоразул, лъаразул
лъим гIадин. 13 Гьеб садакъаялъ бихьизабила нужер божи-иман
щулалъун букIин. МасихIил хIакъалъулъ Рохалил хабаралъе, –
нужеца иман лъураб хабаралъе нужер мутIигIлъиялъухъги жи-
дееги цогидазеги нужер квергIатIилъиялъухъги Аллагьасе рецц
гьабила гьез. 14 Нужги рехсон, ракI-ракIалъго гьари-дугIа гьа-
била гьез, нужелъ Аллагьасул баркат цIакъго цIикIкIун букIин
лъан. 15 Бицун хIалкIоларебгIан кIудияб баркат нилъеде рещтIи-
набулев Аллагьасе рецц!

10 бетIер

Павел чапарас живго ритIухъ гьавулев вуго

1 Нужеда аскIов вугеб мехалъ хIинкъа-къалев, рикIкIалъараб
мехалъ бахIарчияв чийилан цо-цояз жиндир хIакъалъулъ абулев
дун – Павел – вуго нужедехун кIалъалев. 2 МасихIил хIеренлъия-
лъе ва лъикIлъиялъе гIоло гьарулеб буго нужеда, гьениве вачIараб
мехалъ бахIарчи вахъинавуге дир! Нужеда лъан букIа: дун гьеди-
нав бахIарчияв вукIуна гьал гIадамазул къагIидаялъ ниж хьваду-
лел ругин абулездехун. 3 Гьаб дуниялалъул гIадамал ниж ругони-
ги, нижеца гьабулеб рагъ гIадамазул гIадинаб гуро. 4 Гьеб ра-
гъулъ ниж гIадамазул гIадинаб яргъидалъун гуро рагъулел, ниж
рагъула щулиял хъулбиги щущазарулеб гучаб яргъидалъун. Ал-
лагьасдасан щвана нижее гьеб. 5 Аллагь лъаялде дандечIаразул
чIухIи-пахрулъиялъул хъулбиги щущазарула нижеца. Мекъаб-тIе-
къаб пикру-къасдги асирлъуде босула ва МасихIие мутIигIаб-
лъун лъугьинабула. 6 Нужер мутIигIлъи камиллъараб мехалъ, ниж
хIадурго рукIина мутIигIлъуларевщинасе тамихI гьабизе.

7 Нужерго берда цебе бугелъухъ ралагье! Цо лъилниги ракI-
чIун батани жив МасихIил рахъ ккурав чи вугилан, гьес жинда-
го гьикъейин абе гьесдаса дагьищ нижеца МасихIил рахъ кко-
леб бугебилан. 8 Нужер гIумру хвезабизе гуреб, гьеб берцин гьа-
бизе ТIадегIанас нижее кьураб ихтияралъул рахъалъ рецц-бакъ
дагьаб цIикIкIунеб бугеб батаниги, дун гьелдаса расги намуслъу-
ларо. 9 Гьадинал кагътал хъван, дица нуж гIицIго хIинкъизару-
лел ругилан ракIалде ккоге. 10 Цо-цояз абулеб рагIула: «Кагъти-
да хъвалеб жо кутакаб ва кьварараб букIуна, амма живго ва-
чIараб мехалъ кIалъан бажаруларо, кIалдиб мацIги сах-саламат
хIалтIуларо». 11 Гьединав чиясда лъан букIаян абе ниж гьенир

гьечIеб мехалъ нижеца кагътазда хъвалебщинаб гьенире ра-
чIиндалги гьабулеблъи.
[12] Жалго берцин рихьизе хьвадулел цо-цо чагIазда нижго ра-
щалъизаризе яги релълъинаризе гIураб бахIарчилъи гьечIо ни-
желъ! Жалго гIантал ругелъул, гьез жалго рорцунел руго жидерго
роценаздалъун, цоял цоязда релълъинарулелги руго. [13] Нижеца
нижго рецщила, роцадаса араб хIалалъ гуреб, нижерго роценги
цIунун. Гьеб роценги буго Аллагьас нижее бихьизабураб гIор-
хъи. Нужги жанире рачуна гьеб гIурхъиялъ. [14] МасихIил хIа-
къалъулъ Рохалил хабарги босун тIоцере нужехъе щварал чагIи
нижлъидал, нужехъе рачIунаго гIорхъи бахине ккечIо нижеца.
[15] Нижер гIорхъи бахун къватIибехун чияца гьабуралдалъун ре-
ццаризеги лъугьунаро ниж. Нижер хьул буго нужер божи-иман
цIикIкIинилан ва нижер хьонги хьан нужеца бекьараб хурги
цIакъго гIатIилъилилан. [16] Цинги ниж ина нужедасаги дорегIан
ругел ракьазда Рохалил хабар тIибитIизабизе, гьезул хурзабахъ
цогидаз гьабураб хIалтIиялдалъунги рецщариларо. [17] ТIухьдузда
хъван буго: «Веццаризе бокьарас БетIергьан веццe!» [18] Живго
жинцаго тIадегIанлъизавурав чи муъминчилъун рикIкIунаро,
БетIергьанас тIадегIанлъизавурав рикIкIуна.

11 бетIер

Павелги гьересичапарзабиги

[1] Дун цодагьав гIантмахIав вугониги, хIехьеха нужеца! ХIехье-
йилан гьарулеб буго нужеда! [2] Рос-лъадуда гьоркьоб букIунеб гIа-
динаб гуреб, Аллагьасдасан бачIараб щакдари буго дир рекIелъ
нужедехун: дица нужер магьари лъуна бихьинчияс квер хъвачIей
бахIарай гIадин нуж цохIо вугев росасе — МасихIие кьезе. [3] Амма
дун хIинкъун вуго, хIилла-макруялдалъун борхьица ХIава къо-
синаюрай гIадин, МасихIидехун ракIбацIцIалъиги ритIухълъиги
рехун теялдалъун нуж къосинилан. [4] Нужехъе вачIун цо лъицани-
ги бицунеб бугони нижеца жиндир хIакъалъулъ бицун букIарав
ГIиса гурев, гьез ГIисайилан абулев цогидав чиясул хабар, нуж
гьелда божула; нужеде рещтIараб РухI гуреб, цогидаб рухIалдаги
божула; нужеца иман лъураб гуреб, цогидаб Рохалил хабарги
бигьаго къабул гьабула. [5] «ЧIахIиял чапарзабийилан» рикIкIу-
нел чагIаздаса дун сундалъунниги къадарав гьечIилан ккола
дида. [6] Бицине кIалзул гьунар кIудияб гьечIониги, гIелму-лъай

гIезегIанго цIикIкIараб буго дир. Кинабго рахъалдасан ва ки-
налго ишазулъ бихьизеги гьабуна гьеб нужеда. [7] Аллагьасдасан
Рохалил хабар нужеда гьоркьоб тIибитIизабулеб мехалъ, дунго
хIакъир гьавун, нуж кIодо гьарун, нужехъа щибго босичIогойи-
лан гIайиб чIвазеги бегьула нужеца! [8] Иман лъуразул цогидал жа-
магIатал «талавур гьаруна» дица, нужее кумекалъе гIарацги гьез-
даса тIалаб гьабун. [9] Нужер гьенив вугеб заманалда дие гIарац
хIажалъаниги, нужер гьодиде гьир бегизабичIо дица — дие хIажа-
табщинаб кьуна Македониялдаса рачIарал вацаз. ГьанжелъагIан-
ги дица нужедаса щибго тIалаб гьабичIо, гьанжеялдаса хадубги
гьабиларо. [10] Гьелдаса бугеб чIухIиги дир рекIелъа, — дилъ бугеб
МасихIил ритIухълъиялхIайилан гьедулев вуго дун нужее, — гьеб
Ахаялъул киналго бакIазда цониги чиясда бахъизе кIвеларо.
[11] Щай? Дие нуж рокьуларелъулищ? Аллагьасда лъала гьеб.

[12] Дица гьанжелъагIан гьабулеб букIарабщинаб гьанжеялдаса
хадубги гьабила, — жидецаги Аллагьасе хъулухъ нижеца гIадин
гьабулеб бугилан жалго реццизе бокьарал гIадамалги ругелъул.
Амма гьедин жалго реццизе нух кьеларо дица гьезие. [13] Гьел ру-
го гьересичапарзаби, яхI-намус гьечIел хIалтIухъаби. МасихIил
чапарзаби ругилан чIарал чагIи руго гьел. [14] Гьелда хIикмалъизе
ккеларо! Нуралъул цIурав малаикасухъего хIала илбисги. [15] Ри-
тIухълъиялъул хъулухъчагIи ругилан илбисалъул рагьтIателал
чIеялдаги хIикмалъизе ккелищ? Амма гьезул ишазда рекъараб
тамихIги ахирги хIакъаб буго гьезие!

Павел чапарас живго веццулев вуго

[16] Цоги нухалъ абулеб буго: лъицаниги рикIкIунге дун гIант-
махIав вугилан. Дун гIантмахIав ватаниги, дихъ гIенекке, дунго
дицаго цодагьав веццилин. [17] Гьанже дица абизехъин бугеб рагIи
ТIадегIанасдасан бачIараб гуро. Жидедаго ракIчIун гIабдалзабаз
жалго реццулел гIадин, дунго веццизе лъугьун вуго. [18] Гьаб ду-
ниялалъул ишаздаса чIухIун, гIемерисез жалго жидецаго реццу-
лел гIадин, дицаги веццила дунго. [19] Гьединалго гIакъилал гIа-
дамаллъидал нужги, гIабдалзаби нужеца рази-ракиго хIехьолел
руго. [20] Нужеца хIехьолеб буго гьез нуж лагълъиялде ккезаруниги,
гьез нуж талавур гьаруниги, гьез нужеда тIад кверщел гьабуниги,
гьел нужедехун гIамалкIодого ругониги, гьез нужер гьурмалъ хъа-
тал ралел ругониги. [21] Гьединал ишазе, гьезул гIадин, нижер гьу-
нар рекъечIилан нечезейищха ниж кколел? Сундасаниги чIухIун

живго веццизе кIолев чи цониги ватани, дидаги кIола гьелдаса
чIухIун дунго веццизе. (ГIантмахIав чи гIадин кIалъалев вуго дун
гьанив!) [22] ЖугьутIал рукIани щиб гьел? Дунги жугьутIав вуго.
Исраилил наслу букIани щиб? Дунги гьебго наслуялъул вуго. Иб-
рагьимил зурият букIани щиб? Дунги гьеб зурияталъул вуго.
[23] МасихIие хъулухъищ гьез гьабулеб бугеб? БетIер сверарав чи-
яс гIадин абила дица: гьез гьабуралдаса цIикIкIун гьабуна дица
гьеб. ЦIикIкIун хIалтIизеги хIалтIана, туснахъаздеги цIикIкIун
ккана, чан нухалъ дун вухаравалиги рикIкIун хIал кIвеларо, хва-
лил бадивеги чанцIулго валагьизе ккана. [24] ЖугьутIаздасан дие
щуцIулниги насиблъана лъебералда ичI-ичI нухалъ гьодилъ цIал
кьаби. [25] Румазги дун лъабцIулниги тIилица вухана, цо нухалъ
ганчIица чIвалевги вукIана. Ралъад гьалаглъараб мехалъ гамида-
ги вукIана лъабго нухалъниги. ТIубараб сордо-къоялъ ралъдадаги
хутIана. [26] ГIемерал сапараздаги вукIана дун. ГIорал-лъараздасан
хIинкъи, хъачагъаздасан хIинкъи, дирго халкъалдасан хIинкъи,
цогидал халкъаздасан хIинкъи, шагьаразда букIунеб хIинкъи, гIа-
дан-чи гьечIел бакIаздаги хIинкъи, ралъдадаги хIинкъи, гьере-
сиго вацаздасанги хIинкъи... [27] ЗахIматаб хIалтIи, макьу гьечIел
гIемерал сардал, ракъи-къеч, гIемераб заманаялъ ккураб кIал,
квач ва хохораб ретIел... [28] ТIаде жоялъеги щибаб къоялъ дида тIа-
де бегун буго иман лъуразул тIолалго жамагIатазул тIалаб-агъазги.
[29] Цо лъилниги тату хвани, гьесдаго цадахъ дирги тату холарищ?
Цо щивниги къосинехъин вугони, – цIа рекIунарищ дида?

[30] Дунго веццизе ккани, дирго загIиплъи беццила дица. [31] ТIа-
дегIанав ГIисал Эмен – Аллагьасда (Жиндие рецц даимлъаясда)
лъала дица гьереси бицунеб гьечIолъи. [32] Дамаскалда Арета пар-
ччахIасул сардарас шагьаралъул киналго кавабазухъ хъаравул-
лъи чIезабун букIана дун кквезе, [33] амма дун шагьаралъул къа-
далъ бугеб картIинисан гьагьинивги лъун гъоркье виччана ва
гьесдаса хвасарлъана.

12 бетIер

Павелие лъугьарал илгьамал ва церетIамиял

[1] Диего рецц-бакъ гьабизе кколеб буго – дие пайда гьечIони-
ги, гьанже бицинин ТIадегIанасдасан рукIарал илгьамазулги
церетIамиязулги. [2] Дида лъала МасихIиде цолъарав цо чи. Гьан-
жеялдаса анцIилаункъо соналъ цеве лъабабилеб зодове восун

ун вукIана гьев. (Черхгун цадахъищ – дида лъаларо, гIицIго ру-
хIищ – гьебги лъаларо, Аллагьасда лъала.) 3-4 Дида лъала гьев чи
алжаналъуве вачун ун вукIаравлъи. (Черхгун цадахъищ – дида
лъаларо, гIицIго рухIищ – гьебги лъаларо, Аллагьасда лъала.)
Гьениб гьесда рагIана лъицаниги абичIел ва инсанас абизеги
бегьуларел рагIаби. 5 Гьединав чиясда рекъараб буго живго ве-
ццизе, дида рекъараб гьечIо, дирго загIиплъи беццани гурони.
6 Дунго веццизе байбихьаниги, гIантмахIавлъун лъугьинаро дун,
дица битIараб бицунелъул. Дир хIакъалъулъ рагIарабги дилъ
бихьарабги гурони гIадамаз бицине бокьун гьечIелъул, диего
рецц-бакъ гьабиларо дица. 7 Диеги илгьамал лъугьанилан дун
цIакъго чIухIдарунгутIизе, Аллагьас дир чорхолъ къазабун буго
гIазаб-гIакъубаялъул заз. Гьеб ккола илбисалъул чапар. ЧIухI-
дарунгутIизелъун дун вухизе изну кьун буго Аллагьас гьев чапа-
расе. 8 Дица лъабцIулго гьарана ТIадегIанасда, гьев тIаса во-
сейилан. 9 Амма Гьес абуна: «Дидасан бугеб баркатги гIела дуе,
загIиплъиялъулълъидал дир къуват камиллъулеб». Гьединлъи-
дал дагьабги цIикIкIун беццила дица дирго загIиплъи, Маси-
хIил къуват дилъго хутIизе. 10 МасихIие гIоло загIиплъизеги,
инжит-хIакъир гьавизеги, захIмалъи баччизеги, хадурчIун дир
рахIат хвезабулезул гIазаб-гIакъуба хIехьезеги рази вуго дун, –
загIиплъараб мехалълъидалха дун къуватавлъун лъугьунев.

Павелица бицунеб буго коринфиязде бугеб рокьул

11 ГIантмахIав чияс гIадинал жал рицунел руго дица. Нужеца
рицинаруна дида гьел. Нужедани лъазе кколаан дун кинав чи
вугевали. Дунго щивго гурев чи вугониги, гьел «чIахIиял чапар-
забаздаса» сундалъунниги къадарав гьечIо. 12 Нужее загьирлъун
рукIана хIакъав чапар вукIин лъазабулел жал: сундулъго сабру,
мугIжизатал, гIаламатал ва Аллагьасдасан рещтIараб къуватги.
13 ГIарац кьейилан нужер гьодиде гьир бегизабичIолъи гурони,
иман лъуразул цогидал жамагIатазе гьабуралдаса батIияб ме-
къаб-тIекъаб жо щиб дица нужее гьабураб? Гьеб рехсараб «гIа-
йиб» кканин, тIасалъугьа дидаса!

14 Гьанже дида ракIалда буго лъабабизеги нужехъе вачIине.
Гьебмехалдаги нужер гьодиде гьир бегизабиларо дица, нужераб
гуро дие къваригIун бугеб, нужго къваригIун руго. Лъималаз гу-
ро эбел-инсуе нахърател гьабизе кколеб, эбел-инсуца лъимала-
зейин. 15 Дун рази вуго дир бугебщинабги нужее кьезе, дунгоги

кьезе. ГьадигIан цIакъ дие нуж рокьулеб мехалъ, нужее дун
дагьго вокьизе бегьилищ?

16 Нужедаго лъалагури, щибниги гьарун дица нужеда захIмат
баччизабичIолъи. Амма цо-цояз абизе бегьула сихIирго хIалтIун
хIиллаялъ кверде росанин дица нужилан. 17 Дица нужехъе ритIа-
разул цоясдасангIаги щибниги щварабищ дир бетIербахъиялъе?
18 Дица Титида гьарана нужехъе айилан ва гьеседа цадахъ цо вац-
ги витIана. Титица бегьарабищ нужер кисинибе квер? Цого
Илагьияб РухIалъ малъухъе гурищ дунги гьевги хьвадулел ру-
гел? Цого галаби гурищ нижеца тIамулел ругел?

КантIиялде ахIи

19 Гьаб кагъат цIалулаго нужеца пикру гьабун батила нужеда
цере нижго ритIухъ гьаризе лъугьунел ругин нижилан. Алла-
гьасда цере МасихIиде цолъун кIалъалел руго ниж. Нужер гIум-
ру берцин гьабизе гIоло буго, дир хириял, гьеб кинабго. 20 Дун
хIинкъун вуго, – нагагь дун гьениве вачIани, дида ратизе бо-
кьараб къагIидаялда нужги ратиларин, нужеда ватизе бокьараб
къагIидаялда дунги ватиларин. Нужеда гьоркьоб дагIба-къец,
щакдари, ццин, хъантIи, бугьтан, мацI, чIухIи-пахрулъи ва гъал-
магъир батилин хIинкъун вуго. 21 Гьанжеги нужехъе вачIараб
мехалъ нуж сабаблъун дир Аллагьас дун гIодовегIанлъизе гьави-
лиланги хIинкъун вуго. Гьебмехалда нужер гIемерисезда хадуб
(хваразда хадуб гIадин) магIу гьабизе ккела дица. Гьел рукIина
адаб гьечIолъи, пасалъи, хъахIбалъи гIадинал мунагьал гьаруни-
ги, жал кантIичIел, гьел рехун течIел гIадамал.

13 бетIер

Ахирисел насихIатал

1 Лъабабилеб нухалдаги вачIинехъин вуго дун нужехъе. ТIухь-
дузда хъван буго: «Лъилниги рагIи ритIухълъизе ккани, къвари-
гIуна кIиго яги лъабго чиясул нугIлъи». 2 КIиабилеб нухалъ ва-
чIараб мехалдаги лъазабун букIана, гьанже нужедаса рикIкIад
вукIаго нахъеги лъазабулеб буго, гьел мунагьал рехун течIезе
ва киналго цогидазеги гьаб нухалда гурхIел букIине гьечIилан.
3 Нужеца тIалаб гьабулеб буго дун МасихIил кIалдисан кIалъа-
лев вукIин чIезабейилан. МасихI нужее загIипавлъун гуро за-
гьирлъун вугев, нужеда гъорлъ жиндирго къуват бихьизабулеб

буго гьес. 4 ХIакъикъаталдаги загIипав вукIана гьев хъанчида
ван вугеб мехалъ, амма Аллагьасул къудраталъ чIаголъизавуна.
Гьесде цолъарал нижги загIипал руго, амма Аллагьасул къудра-
талдалъун нужеда гъорлъ нижги гьесда цадахъ чIаго рукIина.

5 Нужер иман щулалъун бугищали хIалбихье. ГIиса МасихI
нужелъги вукIин бичIчIулеб гьечIебищ нужеда? Гьеб бичIчIулеб
батичIони, Аллагь разилъун гьечIо нужедаса. 6 Нижедаса Аллагь
разилъун вукIин нужеда лъалилан хьул буго нижер. 7 Нижеца
Аллагьасда гьарула нуж квешлъи гьабизе риччагейилан. Ниже-
даса Аллагь разилъун вукIин чIезабизе гуребха нижеца гьеб гьа-
рулеб. Нужеца лъикIлъи гьабуни гIела нижее, нижедаса Аллагь
разилъун гьечIилан нужеда ракIалде кканиги. 8 ХIакъабщиналде
данде къеркьезе гуреб, гьелъие гIоло къеркьезейин нижелъ къу-
ват бугеб. 9 Ниж загIиплъун ругони, нужелъ къуват цIикIкIани,
гьелдаса рохула ниж. Нижеца Аллагьасда гьарулеб жого нуж лъи-
кIаб рахъалде рачейилан буго. 10 ГIумру хвезабизе гуреб, гьеб бер-
цин гьабизе ТIадегIанас дие кьураб ихтияралда рекъон, нужер
гьениве вачIун кьварараб тамихI гьабизе ккунгутIизейин гьанив
вукIун хъвалеб бугеб дица гьадин.

Кагътил ахир

11 Кагътил ахиралдаги — роха-хинлъун рукIа, вацал, битIараб
нухде русса, дица гьарарабги гьабе, цоцазулгун рагIи данде кке-
забе, рекъа-решон рукIа, — рекъелги рокьиги рещтIинабулев
Аллагьас рехун теларо нуж!

12 Иман лъуразул агьлуялъ гIадин цоцазда баун салам гьабе.
Иман лъуразул тIолабго агьлуялъулги салам буго нужеде.

13 ТIадегIанав ГIиса МасихIил цIобги Аллагьасдасан рокьиги
даимго хутIаги нужелъ. Илагьияб РухIалъ цолъизареги нуж.